

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Vtrum possit vniri corpori.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

Ad xxiiii. dicendum, quod in rebus compo-
tis ex materia & forma, genus sumitur a materia, &
differentia a forma: ita tamen quod per materiam
non intelligatur materia prima: sed secundum quod
per formam recipit quoddam esse imperfectum &
materiale respectu esse specifici, sicut esse animalis
est imperfectum & materiale respectu hominis. Ta-
men illud duplex esse non est secundum aliam, &
aliam formam: sed secundum vnā formam quæ
homini dat non solum hoc, quod est esse animal:
sed hoc quod est esse hominem. Anima autem al-
terius animalis dat ei solum esse animal. vnde animal
commune non est vnum numero: sed ratione tan-
tum, quia non ab vna & eadē forma homo est ani-
mal, & alius. Subtracta ergo materia a substantijs
spiritualibus, remanebit ibi genus & differentia nō
secundum materiam & formam: sed secundum quod
consideratur in substantia spiritali, tam id, quod
est commune sibi & imperfectioribus substantijs,
quā etiam id, quod est sibi proprium.

Ad xxv. dicendum, quod quanto aliquid est plus
in actu tanto perfectius est, quanto autem aliquid
est plus in potentia tanto est imperfectius. Imperfe-
cta autem a perfectis sumunt originem & non eō-
uerso, vnde non oportet quod omne quod quo-
cumque modo est in potentia, hoc habeat a pura
potētia, quæ est materia, & in hoc videtur fuisse de-
ceptus Auicebra in libro Fontis vitæ: dum credi-
dit quod omne illud quod est in potentia vel subie-
ctū, quodammodo hoc habeat ex prima materia.

ARTICVLVS II. *De virtute substantie spiritalis.*

Verum substantia spiritalis possit vniri corpori.

SECUNDO queritur, vtrum substantia spiritalis
possit vniri corpori. Et videtur quod non. Di-
cit enim Dionysius in ca. de diuis. nomi. quod incorpo-
ralia sunt incomprehensibilia a corporalibus: sed
omnis forma comprehenditur a materia cum sit
actus eius. ergo substantia spiritalis incorporea nō
potest esse forma corporis.

¶ 2 Præter. Secundum Philoso. in lib. de Somno &
vigilia, cuius est potentia eius est actio: sed opera-
tio propria substantie spiritalis est intelligere, quæ
non potest esse corporis, quia non contingit intel-
ligere per organum corporeum, ut probatur in 3.
de Anima. ergo potentia intellectiua non potest
esse forma corporis. ergo neque substantia spiritalis,
in qua fundatur talis potentia potest esse forma
corporis.

¶ 3 Præter. Quod adueniat alicui post esse completum
aduenit ei accidentaliter: sed substantia spiritalis ha-
bet in se esse subsistens. Si igitur adueniat ei corpus
adueniet ei accidentaliter. non ergo potest ei vniri
vr forma substantialis. Sed dicendum, quod anima
in quantum est spiritus, est per se subsistens, inquan-
tum autem est anima, vnitur vr forma.

¶ 4 Sed contra, anima secundum essentiam suam
est spiritus, aut igitur secundum suam essentiam est
forma corporis, aut secundum aliquid additum es-
sentie: si autem secundum aliquid additum essentie,
cum omne illud quod aduenit alicui supra essentiam
suam sit accidentale, sequitur quod anima per ali-
quod accidens vnitur corpori, & sic homo est ens
per accidens, quod est inconueniens. ergo vnitur ei
per suam essentiam, in quantum est spiritus.

¶ 5 Præter. Forma non est pp materiam: sed materia
propter formam. vnde anima non vnitur corpori vt
perfectiatur corpus: sed magis corpus, si anima est for-

ma vnitur ei propter anime perfectionem. ma
ad sui perfectionem non indiget corpore
ne corpore possit esse & intelligere. ergo anima
vnitur corpori vt forma.

¶ 6 Præter. Vnio forme & materie est vnio
aia ad corpus non est naturalis. sed miraculosa
enim in libro de Spiritu & anima. plenum fun-
culo, vt tam diuersa & tam diuisa adiuu-
runt coniungi. ergo aia nō vnitur corpori vt
forma.

¶ 7 Præter. Secundum Philo. in lib. de celo, cō-
lucatio est præter naturam. quicquid ergo de-
bit vnionem corporis, & quantum ad esse. equa-
re prægrauat animam (vt dicitur in li. de Spiritu &
anima) & quantum ad operationem, quia nō
se cognoscere, nisi retrahendo se ab omnibus
rebus nexibus, ut in eodem lib. dicit. ergo vnio
ad corpus nō est naturalis, & sic idem quod
præter.

¶ 8 Præter. Commen. dicit in 8. Meta. quod id
est in potentia fit actu. hoc non fit per aliquid
sed cum aia vnitur corpori additur corpus
extrinsecū, quia aia creatur a Deo & corpori
aditur. ergo anima non est actus seu forma cor-
poris.

¶ 9 Præter. Forma educitur de potentia materia
substantia spiritalis non potest educi de po-
tentia materiae corporalis. ergo substantia spiritalis
potest vniri corpori vt forma.

¶ 10 Præter. Maior est conuenientia spiritus ad
tota quā spiritus ad corpus: sed spiritus non
esse forma alterius spiritus. ergo neque
spiritalis potest esse forma corporis.

¶ 11 Præter. Aug. dicit quod anima & angelus
sunt pares, officio dispares: sed angelus nō
forma corporis. ergo neque anima.

¶ 12 Præter. Boet. dicit in li. de duob. naturis
vnum quodq; informans specifica differe-
tia est specifica differentia aia, & angelus. Ergo
eadem est natura, & sic idē quod præter.

¶ 13 Præter. Aia eodem modo se habet ad
tota quā est tota in toto & tota in qualibet
substantia spūalis. quæ est intellectus, nisi
corporis est actus, ut dicit in 3. de anima
spiritalis non est forma totius corporis.

¶ 14 Præter. Forma naturalis existens in corpore
est extra corpus: sed aia existens in corpore
est extra corpus. Dicitur in concilio Aquile-
nensi. quæ putant se ad Dianā de nocte
aduenit i spiritu quod putat se in corpore
spiritus eorū extra corpus operat. Non ergo
aia spūalis vnitur corpori, vt forma natura.

¶ 15 Præter. In li. de articulis fidei dicit. Neque
est materia, neque materia sine forma subsistens
est: sed corpus est subiectū aliquorum
ergo corpus nō est materia sine forma.

¶ 16 Præter. Corruptibile & incorruptibile
genera nec aliquid de eis dicitur vnio. ergo
lo. & Comen. eius in 10. Meta. plus ergo
ruptibile & incorruptibile quod duo contraria
species vnus generis: sed vnū contrarium
nec esse potest forma alterius Boet. dicit
contrarium non iuuat aliud ad esse. ergo
tia spiritalis, cum sit incorruptibilis, non
potest corruptibile ad esse. & ita non est forma
Forma dei esse materia.

¶ 17 Præter. Quicquid vnitur alteri per
accidens.

Cap. 1. non
multū pro-
cul a princ.

Cap. 1. ante
mediū ca-
pitulo 2.

Lib. 3. c. 6. 6.
tom. 3.

de essentia eius, non vnitur ei ut forma: sed intellectus vnitur corpori per phantasma quod non est substantia intellectus, ut Commen. dicit in 3. de anima. ergo substantia spiritualis que est intellectus non vnitur corpori ut forma.

¶ 18 Præter. Omnis substantia spiritualis est intellectualis. Omnis autem substantia intellectualis est abstracta a materia, cum per immunitatem a materia sit aliquid intellectuale. Nulla ergo substantia spiritualis est forma in materia, & ita non potest vniri corpori ut forma.

¶ 19 Præter. Ex materia & forma fit vnum. Si igitur substantia spiritualis vnitur corpori ut forma, oportet quod ex spirituali substantia & corpore fiat vnum. Formæ ergo intelligibiles quæ recipiuntur in intellectu recipiuntur in materia corporali, quod est impossibile, quia formæ receptæ in materia corporali, sunt intelligibiles tantum in potentia. Non ergo substantia spiritualis vnitur corpori ut forma.

SED CONTRA est quod Dion. dicit 4. c. de diu. nomi. quod anima est substantia intellectualis habens vitam indeficientem: sed anima est forma corporis, ut patet per eius definitionem, quæ ponitur in 2. de anima. ergo aliqua substantia spiritualis siue intellectualis vnitur corpori ut forma.

RESPON. Dicendum, quod difficultas huius questionis ex hoc accidit, quia substantia spiritualis est quædam res per se subsistens. Formæ autem debentur esse in alio, id est, in materia, cuius est actus & perfectio. unde contra rationem substantiæ spiritualis esse videtur, quod sit corporis forma. & propter hoc Grego. Nicenus in suo li. quem de anima fecit, imposuit Aristoteli. quod posuit animam non per se subsistentem esse & corrumpi corrupto corpore, quia posuit eam entelechiam, quasi actum vel perfectionem Physici corporis: sed tamē si aliquis diligenter consideret, euidenter apparet quod necesse est aliquam spirituales substantiam formam humani corporis esse. Manifestum est enim quod huic homini singulari, ut Soti vel Platoni cõuenit intelligere. Nulla autem operatio conuenit alicui nisi per aliquam formam in ipso existentē, vel substantialem, vel accidentalem, quia nihil agit aut operatur nisi secundum quod est actus. Est autem unumquodque actus per formam aliquam vel substantialem vel accidentalem, cum forma sit actus, sicut ignis est actus ignis per ignitatem, actus calidus per calorem. Oportet igitur principium huius operationis, quod est intelligere, formaliter inesse huic homini, principium autem huius operationis non est forma aliqua, cuius esse sit dependens a corpore, & materia obligatum siue immersum. Quia hæc operatio non fit per corpus, ut probatur in 3. de anima. unde principium huius operationis habet operationem sine communicatione materie corporalis.

Sic autem unumquodque operatur secundum quod est. unde oportet quod esse illius principij sit esse eleuatum supra materiam corporalem & non dependens ab ipsa. hoc autem proprium est spiritualis substantiæ. oportet autem dicere si prædicta cõiungantur, quod quædam spiritualis substantia sit forma humani corporis. Quidam uero concedentes quod intelligere sit actus spiritualis substantiæ, negauerunt illam spirituales substantiam vniri corpori ut forma. Quorum Auerrois posuit intellectum possibilem secundum esse separatam a corpore. ui-

dir tamen quod nisi esset aliqua vnio eius ad hunc hominem, actio eius ad hunc hominem pertinere non posset. Si enim sint duæ substantiæ omnino distinctæ, una agente uel operante, alia non dicitur operari. unde posuit intellectum illum, quem dicebat separatam omnino secundum esse a corpore, continuari cum hoc homine per phantasmata, hac ratione. Quia species intelligibilis, quæ est perfectio intellectus possibilis, fundatur in phantasmatis, a quibus abstrahitur. Sic ergo habet duplex esse. vnum in intellectu possibili, cuius est forma, & aliud in phantasmatis, a quibus abstrahitur. Phantasmata autem sunt in hoc homine, quia virtus imaginatiua est virtus in corpore, id est, habens organum corporale. Ipsa ergo species intelligibilis est medium coniungens intellectum possibilem homini singulari. sed hæc continuatio nullo modo sufficit ad hoc quod hic homo singularis intelligat. Ut enim Aristoteli dicit

in libro tertio, de anima, phantasmata comparantur ad intellectum possibilem, sicut color ad visum. Sic igitur species intelligibilis a phantasmatis abstracta est in intellectu possibili, sicut species coloris in sensu visus: sic autem est in phantasmatis intelligibilis species, sicut species visibilis est in colore parietis. Per hoc autem quod species visibilis, quæ est forma visus, fundatur in colore parietis, non coniungitur visus parieti ut videnti, sed ut viso, non enim per hoc paries videt, sed uidetur. Non enim hoc facit cognoscentem ut sit in eo forma, cuius similitudo est in potentia cognoscente: sed ut sit in ipsa cognoscitiua potentia. neque igitur hic homo per hoc erit intelligens quod sunt in eo phantasmata, quorum similitudo, quæ est species intelligibilis, est in intellectu possibili. sed sequitur per hoc, quod sua phantasmata sint aliorum intellecta: sed oportet ipsum intellectum possibilem, qui est potentia intelligens, formaliter inesse huic homini ad hoc, quod hic homo intelligat. Videtur etiam in ipsa ratione continuationis defecisse, cum species intelligibilis non sit vnum cum intellectu possibili, nisi in quantum est abstracta a phantasmatis. sic enim solum est intellecta in actu, secundum autem quod est in phantasmatis est intellecta solum in potentia. Per hoc igitur magis demonstratur distinctio intellectus possibilis a phantasmatis, quam continuatio.

Oportet enim illa esse omnino distincta, quorum uni, aliquid vniri non potest, nisi fuerit ab altero separatam. Hæc igitur opinio reiecta tamquam impossibili, considerandum est quod Plato efficacius posuit hunc hominem intelligere, nec tamen substantiam spirituales vniri corpori, ut forma. ut n. Grego. Nicenus narrat, Plato posuit substantiam intellectuam, quæ dicitur anima, vniri corpori per quendam spirituales contactum. Quod quidem intelligitur secundum quod mouens, vel agens tangit motum aut passum, etiam si sit incorporeum. Ex qua ratione dicit Aristoteli in 1. de generatio. quod quædam tangunt, & non tanguntur, quia agunt & non patiuntur. unde dicebat Plato, ut dictus Grego. refert, quod homo non est aliquid compositum ex anima & corpore: sed est anima utens corpore, ut intelligatur esse in corpore quodmodo sicut naua in naua. Quod uidetur tangere Aristoteli in 2. de Anima. Sic igitur & hic homo intelligit in quantum hic homo est ipsa substantia spiritualis, quæ est anima.

Quæst. di. S. Tho. BB ma

Li. 3. c. 3. & 19.

In li. 12. quæ est de scientia a medio adiuncto. & li. 35. quæ est de natura. & in li. 5. de natura hois aliquantulum ante finem. li. 1. c. 45. & 47. & 53. 10. 2.

In li. suo de anima c. 10. medio.

ma, cuius actus proprius est intelligere, hac tamen substantia forma corporis non existente. Sed ad huius rationis improbationem vnum sufficiat, quod Aristo. in 2. de anima inducit directe contra hanc positionem. Si enim anima non videretur corpori vt forma, sequeretur quod corpus & partes eius non haberent esse specificum per animam. quod manifeste falsum apparet, quia recedente anima non dicitur oculus aut caro & os nisi æquiuoce, sicut oculus pictus vel lapideus; vnde manifestum est, quod anima est forma, & quod quid erat esse huius corporis. id est, a qua hoc corpus habet rationem suæ speciei. Qualiter autem est autem, quod quanto aliqua forma est perfectior, tanto magis supergreditur materiam corporalem, quod patet inducenti in diuersis formarum ordinibus. Forma enim elementi non habet aliquam operationem nisi quæ sit per qualitates actiuas & passiuas, quæ sunt dispositiones materie corporalis. Forma autem corporis mineralis habet aliquam operationem excedentem qualitates actiuas & passiuas, quæ consequitur speciem ex influentia corporis celestis, vt quod magnes attrahit ferrum, & quod saphyrius curat apostema. vterius autem anima vegetabilis habet operationem, cui quidem deseruiunt qualitates actiuæ & passiuæ organice; sed tamen supra possit huiusmodi qualitatibus ipsa effectum proprium sortitur in nutriendo & augendo, vsque ad determinatum terminum, & alia huiusmodi complendo. Anima autem sensitiva vterius habet operationem, ad quam nullo modo se extendunt qualitates actiuæ & passiuæ, nisi quatenus exiguntur ad compositionem organi, per quod talis operatio exercetur, vt videre, audire, appetere & huiusmodi. perfectissima autem formarum, id est, anima humana, quæ est finis omnium formarum naturalium, habet operationem omnino excedentem materiam, quæ non fit per organum corporale, scilicet intelligere. Et quia esse rei proportionatur eius operationi, ut dictum est, cum vnumquodque operetur, secundum quod est ens, oportet quod sit esse anime humane superexcedat materiam corporalem, & non sit totaliter comprehensum ab ipsa, sed tamē aliquo modo attingatur ab ea. In quantum igitur supergreditur esse materie corporalis potens per se subsistere & operari, anima humana est substantia spiritalis. In quantum vero attingitur a materia & esse suum communicat illi, est corporis forma. Attingitur autem a materia corporali ea ratione, quod semper supremum infimi ordinis attingit infimum supremi, ut patet per Dionysium 7. cap. de Diuin. nomi. & ideo anima humana quæ est infima in ordine substantiarum spiritalium, esse suum communicare potest corpori humano, quod est dignissimum, vt fiat ex anima & corpore vnum, sicut ex forma & materia. Si vero substantia spiritalis esset composita ex materia & forma, impossibile esset quod esset formalis. Quia de ratione materie est quod non sit in alio, sed quod ipsa sit primum subiectum.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod substantia spiritalis, licet non comprehendatur a corpore, attingitur tamen aliquo modo ab eo, vt dictum est.

AD SECVNDVM dicendum, quod intelligere est operatio anime humane secundum quod superexcedit propor-

tionem materie corporalis, & ideo non fit per quod organum corporale. Potest tamen dici quod ipsum coniunctum, id est homo, intelligitur per operationem propriam, sicut operatio cuiuslibet partis attribuitur toti. homo enim videtur conuulsus pedem, & similiter intelligit per animam.

AD TERTIVM dicendum, quod habet esse subsistens, in quantum esse suum non dependet a corpore, vt patet supra materiam corporalem esse. Et tñ ad huius esse comunione recipi corpus sic sit unum esse anime & corporis quod est esse in se. Si autem secundum aliud esse videretur corpus, sequeretur quod esset vnio accidentalis.

AD QVARTVM dicendum, quod anima habet suam essentiam esse forma corporalis, & non est aliquid additum. Tamen in quantum anima a corpore est forma: in quantum vero supergreditur corpore proportionem, dicitur spiritus vel spiritualis substantia.

AD QVINTVM dicendum, quod nulla pars perfectionem naturæ separata a toto. vnde cum sit pars humanæ naturæ, non habet perfectionem suæ naturæ nisi in vnione ad corpus quod est ex hoc quod in virtute ipsius anime est quod ab ea quædam potentia, quæ non sunt actus, sed potentia, quæ sunt actus organorum, in quantum potest contingi a materia corporali. Non est aliquid perfectum in sua natura, nisi actus, nisi possit quod in eo virtute continetur. vnde nec potest esse & intelligere a corpore separata a corpore, vt Aug. dicit 12. super gen. literam.

AD SEXTVM dicendum, quod miracula dicuntur ibi secundum quod diuiditur cõtra operationem, sed secundum quod etiam ipsa opera miracula dicuntur, prout ab incomprehensibili diuina virtute procedunt. Et hoc patet Aug. super Ioan. quod mirabilius est quod Deus gratis rãtam segerum multitudinem producat sufficiat ad totius humani generis latetudinem quod ex quinque panibus, quinque milibus num satiauit.

AD SEPTIMVM dicendum, quod illud per quod litatur aliquid preintellecta sua natura potest rationale. Contingit tamē plerumque, quod aliqua res sit ad naturam alicuius, ex quo sequitur aliqua debilitatio aut defectus, sicut cõtrariis est naturale animalis. Ex quo tamen in eo mors & corruptio. Et similiter est anima quod indigeat phantasmatibus ad intelligendum. Ex quo tamen sequitur quod diminuitur quando a substantijs superioribus quod accipit quod anima a corpore prægrauatur, hoc est ex eius natura, sed ex eius corruptione dicitur illud Sapient. 9. Corpus quod corrumptum auat animam. Quod vero dicitur quod abstractum ab organis corporalibus ut se intelligat, intelligitur esse quod abstractum se ab eis, quasi ab obiectis, quod ma intelligitur per remotionem omnis organicitatis. Non tamen ab eis abstractatur secundum quod quoniam quibusdam corporeis organibus potest anima directe, nec se, nec aliud intelligere quando læditur cerebrum.

Li. com. 27. & 28. præc. 10. 2.

In idem ar.

D. 18.

Cap. 7. inter medium & finem.

In corp. ar.

Ad octavum dicendum, quod quanto aliqua forma est altior, tanto plus indiget a potentiori agente produci. vnde cum anima humana sit altissima omnium formarum, producitur a potentissimo agente, scilicet Deo, alio tamē modo quam alia formae a quibuscumque agentibus. Nam alia formae non sunt subsistentes. vnde esse non est earum, sed eis aliqua sunt. vnde fieri earum est secundum quod materia vel subiectum reducitur de potentia in actum. Et hoc est formam educi de potentia materiae absque additione alicuius extrinseci. Sed ipsa anima habet esse subsistens. unde sibi proprie debetur fieri, & corpus trahitur ad esse eius. Et propter hoc dicitur quod est ab extrinseci, & quod non educitur de potentia materiae. Vnde patet solutio ad 9.

Ad x. dicendum, quod spiritus magis convenit cum spiritu quam cum corpore convenientia naturae: sed convenientia proportionis, quae requiritur inter formam & materiam, magis convenit spiritus cum corpore, quam spiritus cum spiritu, cum duo spiritus sint duo actus: corpus autē comparatur ad animam, sicut potentia ad actum.

Ad xi. dicendum, quod Angelus & anima sunt pares natura generis, in quantum utrumque est intellectualis substantia: sed Angelus natura speciei est superior, ut patet per Dionysium. 4. capite caelest. Hierarchiae.

Ad xii. dicendum, quod rationale proprie acceptū est differentia animae non Angeli, sed magis intellectualis, ut Dionysius utitur, quia Angelus non cognoscit veritatem per discursum rationis, sed simpliciter intuitu, quod est proprie intelligere. Si tamen rationale large accipiatur, tunc dicendum est quod non est ultima differentia specifica, sed dividitur per alias específicas differentias propter dueros gradus intelligendi.

Ad xiii. dicendum, quod intellectus non dicitur esse actus partis alicuius corporis, in quantum est potentia non utens organo: ipsa tamen substantia animae unitur corpori ut forma, sicut dictum est.

Ad xiiii. dicendum, quod illis mulieribus discursus dicitur accidere in spiritu, non quod spiritus, id est substantia animae extra corpus operetur: sed quia in spiritu hoc est in phantastico animae huiusmodi visus formantur.

Ad xv. dicendum, quod materia sine forma proprie loquendo non potest esse subiectum secundum quod subiectum proprie dicitur aliquid ens actu: sed quod corpus animatum sit ens actu ut possit esse subiectum, non habet ab alia forma quam ab anima, ut infra patebit.

Ad xvi. dicendum, quod corruptibile & incorruptibile non conveniunt in genere secundum considerationem naturalem, propter diversum modum essendi & diversam rationem potentiae in utroque, licet possint convenire in genere logico, quod accipitur secundum intentionem intelligibilem solum. Anima autem licet sit incorruptibilis: non tamen est in alio genere quam corpus: quia cum sit pars humanae naturae, non competit sibi esse in genere vel specie, vel esse personam aut hypostasim, sed composito. unde etiam nec hoc aliquid dici potest, si per hoc aliquid intelligatur hypostasis vel persona vel individuum in genere aut specie collocatum. Sed si hoc aliquid dicatur omne quod

A potest per se subsistere, sic anima est hoc aliquid.

Ad xvii. dicendum, quod illa positio Commē. est impossibilis, ut ostensum est.

Ad xviii. dicendum, quod de ratione substantiae intellectualis est quod sit immunis a materia a qua dependeat eius esse, sicut totaliter comprehensum a materia. vnde nihil prohibet animam esse substantiam intellectualem & formam corporis, ut supra dictum est.

Ad xix. dicendum, quod ex anima humana & corpore ita fit unum, quod cum anima super excedat corporis proportionem, & ex ea parte qua corpus excedit, attribuitur ei potentia intellectualis. unde non oportet quod species intelligibiles quae sunt in intellectu recipiantur in materia corporali.

ARTICVLVS III.

Utrum substantia spiritualis quae est anima humana, uniuertur corpori per medium.

TERTIO quaeritur, Utrum substantia spiritualis, quae est anima humana, uniuertur corpori per medium. Et videtur quod sic. Dionys. enim dicit 8. cap. caelest. Hierar. quod suprema coniunguntur infimis per media. Sed inter substantiam spirituales & corpus sunt media, anima vegetabilis, & sensibilis. ergo substantia spiritualis quae est anima rationalis uniuertur corpori mediāte vegetabili, & sensibili.

¶ 2. Præter. Philosoph. dicit in secundo de Anima, quod anima est actus corporis organici Physici potentia vitam habentis. Corpus ergo Physicum organicum potentia vitam habens comparatur ad animam, ut materia ad formam. Sed hoc scilicet corpus Physicum organicum, non est nisi per aliquam formam substantialem, ergo illa forma substantialis quaecumque sit, praecedit in materia substantiam spirituales quae est anima rationalis, & eadem ratione alia formae consequentes, quae sunt anima sensibilis, & vegetabilis.

¶ 3. Præter. Quamuis materia non sit genus nec differentia forma, quia eorum neutrum praedicatur de composito, genus autem & differentia de specie praedicantur: tamen secundum Philosophum in 8. Metaphysico. genus sumitur a materia, & differentia a forma. Sed genus hominis est animal, quod sumitur a natura sensitua, differentia vero rationale, quod sumitur ab anima rationali. Natura ergo sensitua se habet ad animam rationalem, ut materia ad formam. Sed natura sensitua perficit per animam sensitua. ergo anima sensitua praexistit animae rationali in materia, & eadem ratione omnes aliae formae praecedentes.

¶ 4. Præter. Ut probatur in 8. Phys. omne mouens seipsum dividitur in duas partes, quarum una est mouens & alia mota. Sed homo & quodlibet animal est mouens seipsum: pars autem eius mouens est anima, pars autem mota non potest esse materia nuda, sed oportet esse corpus, quia omne quod mouetur est corpus. ut probatur 6. Phys. Corpus autem est per aliquam formam. praexistit ergo aliqua forma in materia ante animam, & sic idē quod prius.

¶ 5. Præter. Damascē. dicit quod tanta est simplicitas diuinæ essentiae, ut non congruat ver-

Quaest. dist. S. Tho. BB 2 burn

Cap. 8. cael. Hierar. a me dio illius.

Lib. 8. com. 6. to. 3.

Lib. 8. com. 6. to. 3.

Lib. 8. com. 3. to. 3.

Lib. 8. com. 3. 86. & seq.

Lib. 1. cap. 6. circa modum illius.